

แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล

ปี 2551 - 2553

ตำบลกระทู้มล้ม อำเภอสามพราณ

สำนักงานเกษตรอำเภอสามพราณ

จังหวัดนครปฐม

บทที่ 1

โครงการพัฒนาชุมชน ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม

หลักการและเหตุผล

ราษฎรส่วนใหญ่ของประเทศไทยมีอาชีพเกษตรกรรม รัฐบาลจึงได้พยายามมุ่งเน้นที่จะพัฒนาด้านการเกษตร โดยให้มีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรประจำตำบล ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตร แผนใหม่ไปสู่เกษตรกรเพื่อยกฐานะความเป็นอยู่ของเกษตรกรให้ดีขึ้น ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม แต่การพัฒนาการเกษตรที่ผ่าน ๆ มา ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมาย และความต้องการของเกษตรกรอย่างแท้จริง จึงมักเกิดช่องว่างระหว่างเกษตรกรและเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรอยู่เสมอ

ดังนั้นสำนักงานการเกษตรอำเภอสามพราณ ซึ่งมีหน้าที่โดยตรงในการพัฒนาด้านการเกษตร เพื่อยกระดับความเป็นอยู่ของเกษตรกรให้ดีขึ้น จึงได้มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบลจัดทำโครงการพัฒนาชุมชน พร้อมทั้งหาแนวทางพัฒนาการเกษตรระดับตำบลขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทราบระบบการผลิตและการตลาดด้านการเกษตรของเกษตรกร
2. เพื่อจัดทำแนวทางพัฒนาการเกษตรที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และเกษตรกร
3. เพื่อนำแนวทางพัฒนาการเกษตรไปเสนอเป็นทางเลือกให้กับเกษตรกรต่อไป

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. เกษตรกรได้รับความรู้ในการผลิตพืชที่เหมาะสม
2. เกษตรกรทราบกลไกของตลาดเพื่อเป็นแนวทางในการผลิต
3. เกษตรกรมีทางเลือกที่หลากหลาย ลดความเสี่ยงในด้านการผลิต

พื้นที่เป้าหมาย

ตำบลกระทุ่มล้ม จำนวน 9 หมู่บ้าน

ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ 2551 - 2553

งบประมาณที่ใช้และแหล่งที่มา

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ การเกษตร

ผู้รับผิดชอบ

สำนักงานการเกษตรอำเภอสามพราณ, ศูนย์บริหารและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล
กระทุ่มล้ม

บทที่ 2

สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมของชุมชน

2.1 ข้อมูลทางกายภาพ

2.2.1 สภาพที่ตั้งและอาณาเขต

ตำบลกระทุ่มล้ม มีพื้นที่ทั้งหมด 7,084 ไร่ มี 9 หมู่บ้าน ห่างจากที่ว่าการอำเภอ ประมาณ 22 กิโลเมตร

2.1.2 สภาพภูมิประเทศและสภาพภูมิประเทศ

ตำบลกระทุ่มล้ม ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของอำเภอสามพราณ เป็นทำเลที่ไม่มีแม่น้ำไหลผ่าน แต่มีคลองธรรมชาติเข้าถึงทุกหมู่บ้าน เป็นพื้นที่ราบลุ่ม น้ำท่วมขังในฤดูฝน ลักษณะเป็นแอ่งคล้ายก้นกระทะ

ทิศเหนือ	จดตำบลไร่จิง อำเภอสามพราณ
ทิศตะวันออก	จดเขตอำเภอยุทธมณฑล
ทิศตะวันตก	จดตำบลอ้อมใหญ่ และกรุงเทพมหานคร
ทิศใต้	จดกรุงเทพมหานคร

2.1.3 แหล่งน้ำและทางน้ำ

ตำบลกระทุ่มล้ม เป็นตำบลที่ไม่มีแม่น้ำไหลผ่าน แต่มีลำคลองไหลผ่านทุกหมู่บ้าน จำนวน 8 สาย จึงไม่มีปัญหาในเรื่องน้ำที่ใช้ทำการเกษตรเพราะทุกหมู่บ้านอยู่ในเขตชลประทาน 100 %

2.1.4 เส้นทางคมนาคม

ตำบลกระทุ่มล้มมีเส้นทางคมนาคมทางบก ที่สะดวกสบาย ไม่มีปัญหาในเรื่องการเดินทาง และการขนถ่ายสินค้า

2.1.5 ข้อมูลชุดดิน, ความเหมาะสมของดินและคุณภาพของดิน

ดินของตำบลกระทุ่มล้มประกอบไปด้วยดินจำนวน 3 ชุด คือ

- ดินชุดบางกอก ดินชุดนี้ส่วนใหญ่ใช้ทำนาข้าวและปลูกไม้ผล สำหรับพืชไร่ก็อาจจะปลูกได้แต่ก็มีปัญหาด้านการระบายน้ำ
- ดินชุดบางเลน ดินชุดนี้ไม่เหมาะในการทำพืชไร่เนื่องจากน้ำในแม่น้ำท่วมทุกปี แต่ควรจะปลูกไม้ผลแบบยกร่องสวน
- ดินชุดบางเขน ดินชุดนี้ส่วนใหญ่ใช้ทำนาแบบนาดำ ทำได้เพียงปีละครั้ง ดินชุดนี้ไม่เหมาะสำหรับปลูกพืชไร่ เนื่องจากน้ำท่วมถึงและการระบายน้ำไม่ดี

2.1.6 ระบบสาธารณูปโภค

- ประปา มีประปาใช้ทุกหมู่บ้านตลอดปี
- ไฟฟ้า มีไฟฟ้าใช้ทุกหมู่บ้าน ทุกครัวเรือน
- โทรศัพท์ มีระบบโทรศัพท์เข้าถึงทุกหมู่บ้าน

2.1.7 ภัยธรรมชาติ

ตำบลกระทุ่มล้ม จะประสบปัญหาในฤดูฝนที่มีฝนตกหนักติดต่อกันหลายวันและมีระดับน้ำทะเลหนุนสูงทำให้น้ำท่วม ซึ่งสาเหตุเกิดจากการระบายน้ำไม่ดีเพราะสภาพพื้นที่เป็นก้นกระทะ

2.1.8 ภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศโดยทั่วไป มีอุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปี 25 – 30 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์อยู่ในเกณฑ์ปานกลางและสม่ำเสมอ มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยทั้งปี 92.20 มม.

2.2 ข้อมูลทางชีวภาพ

2.2.1 พันธุ์พืชที่ปลูก/พันธุ์สัตว์

ด้านพืช

- กล้ายไม้ - พันธุ์ออร์ซีเดียม
- มะม่วง - พันธุ์ฟ้าน, น้ำดอกไม้, เขียวเสวย
- มะพร้าวอ่อน - พันธุ์น้ำหวาน

ด้านปศุสัตว์

- เลี้ยงไก่แบบหลังบ้านแทบทุกครัวเรือน

ด้านประมง

- ส่วนใหญ่เลี้ยงปลาน้ำจืด เช่น ปลาแรด

2.2.2 การใช้ที่ดิน

ข้อมูลพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบลกระทุ่มล้ม

ตำบล	นาข้าว (ไร่)	ไม้ผล (ไร่)	พืชผัก (ไร่)	ไม้ดอก, กล้ายไม้ (ไร่)	ปศุสัตว์ (ตัว)	ประมง (ไร่)	อื่นๆ (ไร่)	รวมพื้นที่ การเกษตร ทั้งหมด(ไร่)	รวมพื้นที่ ทั้งหมด (ไร่)
กระทุ่มล้ม	949	155	8	179	150	77	-	1518	6,784

2.2.3 ระบบการผลิต

ชนิดพืช	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ค.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	หมายเหตุ
นาข้าว													ทำตลอดปี
ไม้ผล													ทำตลอดปี
กล้วยไม้													ทำตลอดปี
พืชผัก													ทำตลอดปี
ประมง													ทำตลอดปี

2.2.4 ปฏิทินกิจกรรมในการดูแลปลูกพืชและเทคโนโลยีการผลิต

ชนิดพืช	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
นาข้าว					ใส่ปุ๋ยเคมี 2 ครั้ง/ฤดู					พ่นสารเคมี 3 - 4 ครั้ง/ฤดู		
มะม่วง	เก็บ เกี่ยว			ตัด แต่ง กิ่ง						ดูแลรักษาการ ออกดอกติด ผล		
มะม่วง			ใส่ปุ๋ยคอก ปีละ1ครั้ง		ปุ๋ยเคมี เดือนละ1 ครั้ง					พ่นสารเคมี ทุก10-15วัน		
กล้วยไม้			พ่นสารเคมี ทุก10-15 วัน		ใส่ สารเคมี ทุก7-10 วัน					เก็บเกี่ยว ผลผลิตตลอด ปี		
มะพร้าว			ใส่ปุ๋ยคอก หรือปุ๋ย หมักปีละ1 ครั้ง							เก็บเกี่ยว ผลผลิตตลอด ปี		

2.2.5 เทคโนโลยีการผลิตของเกษตรกร

กล้วยไม้

พันธุ์	สกุลหวาย และสกุลออกซิเดียม
การปลูก	ใช้หน่อ และบันดา อัตรา 12,000 ต้น/ไร่
การใช้ปุ๋ย	ช่วงเล็กใช้ปุ๋ยเกร็ด สูตร 30-20-10 ช่วงใหญ่ใช้สูตร 20-20-20 และช่วงออกดอกใช้สูตร 10-40-10, 15-52-13 หรือ 10-20-30 โดยใช้อัตรา 30-40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่น 5-7 วัน/ครั้ง

ศัตรูพืช	โรคแอนแทรกคโนต, ราดำ, เพลี้ยไฟ, ไร, หนอนผีเสื้อ, แมลงวันดอกกล้วยไม้
การป้องกันกำจัด	สารเคมีที่ใช้ ไโดเทนเอ็ม 45 ไทเดนแอลเอ็ฟ ออร์โซไซด์ แคปเทน เมทโทมิล, ไชเปอร์เมทริน, ทวินไซค์, ฟอสซ์
ผลผลิต	ให้ผลผลิตมากช่วง ม.ค., ก.พ., มี.ค. และ ก.ย., ต.ค., พ.ย. เฉลี่ย 60,000 – 80,000 ช่อ/ไร่/ปี
การขาย	บริษัทผู้ส่งออกมารับซื้อ โดยกำหนดดอกบานประมาณ 5 ดอก/1 ช่อ ราคาช่อละ 1 บาท ส่วนไม้ที่ตกเกรด เกษตรกรจะนำไปขายที่ ปากคลองตลาด

มะม่วง

ฤดูปลูก	ช่วงต้นฤดูฝน
พันธุ์	ฟ้าลั่น เขียวเสวย น้ำดอกไม้ หนองแซง
การปลูก	ปลูกตามร่องสวน และตามคันสวน โดยใช้กิ่งทาบ ระยะระหว่างต้น 4-5 เมตร
การใส่ปุ๋ย	ใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 หรือ 16-16-16 ปุ๋ยคอกใส่ปีละ 1 ครั้ง
ศัตรูพืช	แมลงวันผลไม้ หนอนกัดกินใบ โรคแอนแทรกคโนส ราดำ เพลี้ยจักจั่น
การป้องกันกำจัด	ใช้สารเคมีพวกไซเบอร์เมทริน ไโดเมทโทเอท แคปเทน
ผลผลิต	เฉลี่ย 1,500 กก./ไร่/ปี
การขาย	ขายให้พ่อค้าท้องถิ่น ราคา 15-50 บาท (แล้วแต่ชนิดพันธุ์)

มะพร้าวอ่อน

ฤดูปลูก	ช่วงต้นฤดูฝน
พันธุ์	หอมก้นจิบ, ผลกลม, น้ำหวาน
การปลูก	ส่วนใหญ่ปลูกตามคันสวน ระยะระหว่างต้น 5-6 เมตร
การดูแลรักษา	ส่วนใหญ่ปล่อยตามธรรมชาติ
ผลผลิต	เฉลี่ย 3,500 กก./ไร่/ปี
การขาย	ขายพ่อค้าท้องถิ่น ราคา 1.5-2.50 บาท (แล้วแต่ชนิดพันธุ์)

มะนาว

ฤดูปลูก	ช่วงต้นฤดูฝน
---------	--------------

พันธุ์	แป้น, หนั่ง
การปลูก	ปลูกเป็นร่องสวน ใช้กิ่งพันธุ์ อัตรา 60-70 ต้น/ไร่ โดยปลูกร่องละ 1 แถว ระยะระหว่างต้น 3-4 เมตร
การใส่ปุ๋ย	ใช้ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15, 16-16-16 ปุ๋ยคอกใส่ปีละ 1 ครั้ง
ศัตรูพืช	โรคแคงเกอร์, หนอนขนใบ
การป้องกันกำจัด	ใช้สารเคมีพวกไซเบอร์เมทรีน เมทโธมิล คอปเปอร์ออกไซด์ไฮดรอกไซด์ แคลเพน
ผลผลิต	ให้ผลเฉลี่ย 80,000-12,000 ผล/ไร่/ปี
การขาย	ขายให้พ่อค้าท้องถิ่น ราคาเฉลี่ย .30-1.00 บาท/ผล

2.2.6 ต้นทุนการผลิต

ตารางแสดงต้นทุนการผลิตข้าวนาปี – นาปรัง

ลำดับที่	รายการลงทุน (ไร่)	นาปี (บาท)	นาปรัง (บาท)
1.	ค่าเตรียมดิน	190	190
2.	ค่าพันธุ์ข้าวปลูก	240	240
3.	ค่าจ้างหว่านข้าว	30	30
4.	ค่าสารเคมีคุมฆ่าหญ้า	40	40
5.	ค่าจ้างฉีดพ่นสารเคมีคุมหญ้า	20	20
6.	ค่าน้ำปุ๋ยเคมี		
	สูตร 16-20-0	600	600
	สูตร 46-0-0	180	180
7.	ค่าหว่านปุ๋ย	10	10
8.	ค่าสารเคมีกำจัดโรค-แมลง	42	42
9.	ค่าพ่นสารเคมี	50	50
10.	ค่าน้ำมันขึ้นน้ำ	100	170
11.	ค่ารถเกี่ยว	300	300
12.	ค่าเช่า	500	500
13.	ค่าขนข้าวไปโรงสี	30	300
	รวมต้นทุน	2,332	2,402
	ผลผลิตเฉลี่ย	800	850
	ราคาขาย	3,520	3,570
	กำไร	1,180	1,168

ตารางแสดงต้นทุนการผลิตพืชผัก

ลำดับที่	รายการลงทุน (ไร่)	จำนวนเงิน (บาท)
1.	ค่าเตรียมดิน	500
2.	ค่าพันธุ์พืช	200
3.	ค่าแรงปลูก	100
4.	ค่าปุ๋ยเคมี	500
5.	ค่าสารเคมี	1,000
6.	ค่าแรงกำจัดวัชพืช	100
7.	ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	500
8.	ค่าเก็บเกี่ยว	500
	รวมต้นทุน ผลผลิต	3,400
	ราคาขาย	14,000
	กำไร	10,600

ตารางแสดงต้นทุนการผลิตสัตว์น้ำ

ลำดับที่	รายการลงทุน (ไร่)	ปลาน้ำจืด (บาท)	กุ้งน้ำจืด (บาท)
1.	ปรับสภาพพื้นที่เป็นบ่อ	8,000	8,000
2.	ค่าพันธุ์	1,050	2,400
3.	ค่าอาหาร	3,000	40,000
4.	ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	1,000	3,000
	รวมต้นทุนในปีแรก	13,050	53,400
	ผลผลิตต่อไร่	1,000	1,200
	ราคาผลผลิตได้	15,000	120,000
	กำไร	1,950	66,600

ตารางแสดงต้นทุนการผลิตไม้ผล

ลำดับที่	รายการลงทุน (ไร่)	จำนวนเงิน (บาท)
1.	ค่าพันธุ์	900
2.	ค่าเสื่อมอุปกรณ์ต่างๆ (เครื่องสูบน้ำ , เครื่องพ่นยา)	410
3.	ค่าดูแลรักษา	
	- คายหญ้า	100
	- ฉีดสารเคมีกำจัดโรคแมลง	500
4.	ค่าวัสดุปัจจัยต่างๆ	
	- ปุ๋ยคอก	250
	- ปุ๋ยเคมี	150
5.	ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	250
6.	ค่าสารเคมีป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืช	1,000
7.	ค่าพันสารเคมี	420
	รวมต้นทุนการผลิต	3,980
	ผลผลิตเฉลี่ย	2,200
	รายได้ต่อไร่	22,000
	กำไรต่อไร่	18,020

2.3 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

2.3.1 ขนาดการถือครองที่ดิน

- เกษตรกรมีที่ดินทำกินเฉลี่ยครอบครัวละ 20 ไร่

2.3.2 สิทธิในที่ดินทำกิน

- ของตนเอง 20 %
- ของตนเองและเช่าเพิ่ม 3 %
- เช่าผู้อื่น 77 %

2.3.3 จำนวนแรงงาน

เกษตรกรมีแรงงานเฉลี่ย 4 คน ต่อ 1 ครอบครัว

2.3.4 รายได้รายจ่ายของครอบครัว

เกษตรกรมีอาชีพทำนาปลูกข้าว ทำสวนผลไม้ เลี้ยงปลาและปลูกกล้วยไม้เป็นหลัก และบางส่วนทำงานเสริมโดยรับจ้างและทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม เกษตรกรส่วนใหญ่จะมีรายได้ตลอดปี รายจ่ายของเกษตรกร 70%จะนำมาใช้จ่ายในครอบครัวและอีก 30% จะเป็นค่าใช้จ่ายในการประกอบอาชีพ

2.3.5 เครื่องจักรกลการเกษตร

เครื่องสูบน้ำ	110	เครื่อง
เครื่องพ่นสารเคมี	96	เครื่อง

2.3.6 วิธีการตลาด

ผลไม้-พืชผัก	- พ่อค้าท้องถิ่นรับซื้อ 80 %
	- ส่งขายในตลาดกรุงเทพฯ 10 %
	- ส่งขายในตลาดนครปฐม 10 %
กล้วยไม้	- บริษัทผู้ส่งออกมารับซื้อ 80 %
	- ส่งขายในตลาดกรุงเทพฯ 20 %

2.3.7 การรวมกลุ่มเกษตรกรและเงินทุนของกลุ่ม

1. กลุ่มเกษตรกรทำนา ตำบลกระทู้มล้ม ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 2 ตำบลกระทู้มล้ม มีสมาชิกจำนวน 25 คน ไม่มีเงินทุนหมุนเวียน
2. กลุ่มส่งเสริมอาชีพต่างๆ
กลุ่มสวนข้างชุมชน ตั้งอยู่หมู่ที่ 2 ตำบลกระทู้มล้ม มีสมาชิกจำนวน 19 ราย มีเงินทุนหมุนเวียน 140,000 บาท
3. กลุ่มกองทุนหมู่บ้าน
ตำบลกระทู้มล้ม มี 9 หมู่บ้าน 9 กลุ่ม มีเงินทุนหมุนเวียนหมู่บ้านละ 1 ล้านบาท ขณะนี้กำลังดำเนินการส่งเงินครบชำระและจ่ายเงินกู้แก่สมาชิกอยู่

2.4 ข้อมูลด้านสังคม

2.4.1 ศาสนา,การศึกษา,สิ่งยึดเหนี่ยวของประชาชน

ประชากรของตำบลกระทู้มล้ม ส่วนมากนับถือศาสนาพุทธ มีวัดนครชื่นชุมและวัดเพลินเพชรเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ สำหรับการศึกษามากจะส่งบุตรหลานไปศึกษาที่อื่น ทั้งๆที่มีโรงเรียนในเขตตำบลกระทู้มล้ม เช่น โรงเรียนวัดนครชื่นชุม เป็นต้น

2.4.2 จำนวนประชากรและครัวเรือน

หมู่ที่	จำนวนครัวเรือนทั้งหมด	จำนวนครัวเรือนเกษตรกร
1	78	21
2	134	32
3	411	12
4	1,471	7
5	526	5
6	220	6
7	670	18
8	1,651	11
9	951	20
รวม	6,690	132

2.4.3 ผู้นำ

1. ประเภทของผู้นำ

- ผู้นำทางการที่สำคัญ คือ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน เกษตรกรผู้นำ ประธานกลุ่มเกษตรกร เกษตรตำบล ครู สาธารณสุขตำบล
- ผู้นำไม่เป็นทางการ คือ พระ เกษตรกรผู้ประสบความสำเร็จในด้านอาชีพการเกษตร

2. บทบาทผู้นำ

เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และสามารถชักจูงเกษตรกรทั่วไปให้ปฏิบัติตามผู้นำ และแจ้งข่าวสารของทางราชการและส่วนรวม

บทที่ 3

สถานการณ์ของชุมชน

3.1 สรุปปัญหาของเกษตรกรตำบลกระทุ่มล้ม

ด้านกายภาพ	ด้านชีวภาพ	ด้านเศรษฐกิจ	ด้านสังคม
1. ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ 2. น้ำท่วมขังเมื่อเกิดฝนตกหนักติดต่อกันหลายวันและมีน้ำทะเลหนุน 3. น้ำเน่าเสีย 4. ขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรในฤดูแล้ง 5. ฤดูกาลเปลี่ยนแปลง	1. มีศัตรูพืชระบาดตลอดปี	1. ราคาผลผลิตตกต่ำ 2. ปัจจัยการผลิตมีราคาสูง 3. ไม่สามารถกำหนดราคาผลผลิตได้	1. ขโมยผลผลิต 2. ยาเสพติด 3. การพนัน

3.2 วิสัยทัศน์ของชุมชน

1. ให้มีตลาดรับซื้อผลผลิตแน่นอน
2. ให้มีราคาผลผลิตที่ดี
3. ให้มีปัจจัยการผลิตที่ดีตามมาตรฐานและราคาถูก
4. ให้มีการแปรรูปผลผลิตเพื่อให้ได้ราคาสูงขึ้น

บทที่ 4

สังเคราะห์ข้อมูล

4.1 ประวัติการประกอบอาชีพของชุมชน

ตำบลกระทุ่มล้มมีประชากรเพียงส่วนน้อยที่ประกอบอาชีพการเกษตร ส่วนมากที่ทำการเกษตรก็ทำเป็นอาชีพรอง ที่ทำมากที่สุดก็คือ นาข้าว รองลงมาทำสวนผลไม้และเลี้ยงปลา

4.2 ปัจจัยเงื่อนไขในการผลิตผลตอบแทนที่ได้

ปัจจัยการผลิตนั้นเกษตรกรต้องรับอาสาในเรื่องของราคาและปัจจัยการผลิตที่มีราคาสูงขึ้นจากเดิม แต่ค่าผลผลิตนั้นยังคงที่และไม่แน่นอนทำให้ผลตอบแทนที่ได้นั้นลดลง

4.3 แผนการผลิต

- ส่งเสริมให้เกษตรกรเพิ่มผลผลิตอย่างมีคุณภาพ
- ลดต้นทุนการผลิต โดยหันมาใช้วัตถุดิบที่มีอยู่ในท้องถิ่นแทน
- ส่งเสริมให้เกษตรกรทำการเกษตรแบบผสมผสาน เพื่อลดความเสี่ยงในเรื่องของราคาผลผลิต
- ส่งเสริมการปลูกพืชหมุนเวียน เพื่อลดการระบาดของโรค-แมลง
- เพิ่มมูลค่าของผลผลิตโดยการแปรรูปเพื่อให้มีราคาสูงขึ้น

4.4 แผนการถ่ายทอดและเผยแพร่เทคโนโลยี

- ถ่ายทอดความรู้การใช้สารเคมีอย่างถูกต้องและปลอดภัย
- ถ่ายทอดความรู้การป้องกันกำจัดศัตรูพืช โดยวิธีผสมผสาน
- ถ่ายทอดความรู้ด้านการปรับปรุงบำรุงดิน
- ถ่ายทอดเทคโนโลยีการลดต้นทุน

4.5 กลยุทธ์ทางเลือก

เน้นการเพิ่มผลผลิตต่อไร่ให้สูงขึ้นและให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน พร้อมทั้งให้มีตลาดกลางเพื่อจำหน่ายผลผลิตได้โดยตรง

บทที่ 5

แนวทางการพัฒนาชุมชน

ปัญหาและแนวทางการแก้ไข

ปัญหา	สภาพปัญหา / สาเหตุ	แนวทางการแก้ไข
1. ปัจจัยการผลิตมีราคาสูง	1. ปุ๋ยเคมีมีราคาแพง 2. สารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงมีราคาสูง	1. รวมกลุ่มเพื่อซื้อโดยตรงจากบริษัทผู้ผลิต 2. เลิกใส่สารเคมี 3. อบรมการใช้สารสกัดจากธรรมชาติ
2. ผลผลิตมีราคาตกต่ำ	1. มีผลผลิตจำนวนมาก รวมทั้งมีผลผลิตจากแหล่งปลูกอื่นๆ เข้าสู่ระบบตลาดมาก 2. ผลผลิตไม่ได้มาตรฐานตรงตามตลาดต้องการ	1. จัดหาตลาดกลางเพื่อจำหน่ายผลผลิตโดยตรง 2. จัดหาตลาดต่างประเทศโดยตรง 3. รวมกลุ่มเพื่อแปรรูปและถนอมอาหาร 4. ปรับปรุงคุณภาพผลผลิต
3. ไม่สามารถกำหนดราคาและผลผลิตทางการเกษตรได้	1. เกษตรกรผู้ผลิต ไม่สามารถกำหนดราคาผลผลิตได้ 2. ผลผลิตมีจำนวนมาก	1. รวมกลุ่มเพื่อขายผลผลิต 2. แบ่งเขตการผลิต
4. นำเน่าเสีย	1. จากโรงงานอุตสาหกรรม 2. จากฟาร์มของเกษตรกร 3. จากบ้านเรือนของเกษตรกร	1. รมรงค์ให้รักษาความสะอาดของคูคลอง 2. ออกกฎหมายคุ้มครองพร้อมกับการอนุรักษ์ 3. ทำตามกฎหมายที่ให้อำนาจไว้
5. คูคลองและที่รกร้าง	1. เป็นพื้นที่ว่างเปล่าไม่ได้นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ 2. เป็นแหล่งอาศัยของสัตว์มีพิษ	1. ปรับสภาพพื้นที่ให้เป็นที่โล่งไม่รกร้าง 2. ปรับปรุงคูคลองให้เป็นบ่อเลี้ยงปลาและที่ดินให้เป็นแปลงเกษตร

